

Šteja — izvešiti ponedeljek — vsaki dan jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. — Lastnik: Koroška. — Edinosti. — Tisk: tiskarna Edinosti. — Naročnine: — letno 1.200, — polletno 600, — tri mesečno 300, — štiri mesečno 200, — pet mesečno 150, — šest mesečno 120, — sedem mesečno 100, — osem mesečno 80, — devet mesečno 60, — deset mesečno 40, — enoletno 300. — In celo leto 1.600. — Pošta: 11-57.

EDINOST

Posamezna številka v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 stotink, osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 1.100, oglasi denarnih zavodov po 1.200. — Mali oglasi po 20 stotink beseda, najmanj po 1.200. — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Premirje in pogajanja na reški fronti

Stroge izjave italijanske vlade: „Uporniki se morajo ukrotiti“

Nekega večera se je zbral v vladni palači na Reki D'Annunzijevo „vojno svet“ na važno posvetovanje. Predsedoval je D'Annunzio sam. Vključeno temu pa, da so sklenili varovati strogo tajnost, je prišlo med ljudi nekaj podrobnosti s tega posvetovanja — in to zelo interesantnih. D'Annunzio je obrazložil svoj veliki zasnovan načrt, ki naj bi izrazil revolucijo v Italiji in — Dalmaciji. Ta revolucija naj bi zrušila sedanjo italijansko vladno in monarhistično državo in temeljito. Istočasno bi se — tako je razlagal D'Annunzio — oboroženo in organizirano ljudstvo v Jugoslaviji dvignilo proti Srbiji. Delo organizacije v Jugoslaviji se vrši že sedaj v sporazumu z Radićem in bo ojačeno valed sodelovanja nekega generala in nekega visokega črnogorskega častnika, ki se nahajata sedaj na Reki kot gosti D'Annunzijeve. Za izvedbo tega načrta mu treba — je rekel D'Annunzio — največ tri mesece časa.

Kakor smo že omenili, je pisal te dni neki italijanski list, da stoji Jugoslavija sprito reških dogodkov pri oknu kot zadovoljen opazovalec. D'Annunzijevo načrt pa nam ovaža, da ima tisoč razlogov za tako opazovanje — pa ne kot zadovoljen, ampak kot skrben in zelo zainteresiran opazovalec. D'Annunzijevo načrt nas poučuje, da ima njegov sedanji neodjenljivi upor kaj interesantno predzgodovino, ki je pletla niti med reškimi „poveljniki“ in vrhnim glavarjem hrvatskih kmetov. Ne bi mogli trditi, da imata oba moža iste končne cilje. Ali duševnost jima je povsem enaka: naj propade vse, naj zajame plamen tudi lastne domove, naj požiga tudi najvišje interese lastnega naroda: samo da bo ustreženo mojim ambicijam in moji čestihlepnosti! Tako sta se našla ta dva moža, dva eksterna — Velehrvat Radić in Veleitalijan D'Annunzio — da dvigneta svet v Jugoslaviji in v Italiji iz tečaja, da bi potem kraljevala eden tu, drugi tam! In tisti general, ki naj bi tudi sodeloval in ki je bil v ta namen D'Annunzijevo gost na Reki? Kdo je, odkod prihaja, v čigavi službi je? Ali vam ne uhaša misel na habsburška rovarjenja? Čudni svatje so se našli pod isto idejo. Ali ni, da bi morala peči vest tiste slovenske in hrvatske politike, ki so dajali in še dajejo Radićevim rovarjenjem moralne opore! V kaki luči se jim mora videti Radićeva — republika? Za gori označeni načrt so se sporazumeli. D'Annunzio, Radić in habsburški agentje. Nič ne dene — to jih ne ženi — da bi hoteli vsak kaj drugega: D'Annunzio svojo veliko Italijo, ki ne bi dovoljevala veliki Hrvatski niti diha, Radić svojo „veliko hrvatsko“ republiko, a habsburški agentje, ki bi hoteli vzpostaviti habsburško monarhijo, ogrožujočo Hrvatje in Italijane.

Vendar so se našli za skupen načrt, ali — kakor se je izrazil D'Annunzio — za „sodelovanje“. Našli so se, ker sta v teh stvorih samoljubje in egoizem visoko nad vsako dolžnostjo do lastnega naroda in svoje domovine. Na razvalinah hoče zgraditi svojo slavo in svojo korist!

Tu imamo razlago za vse sedanje blazno postopanje D'Annunzija. Seveda sta ga — to treba priznati — vzpodbujala k zločinski upornosti dva momenta: do sedanje postopanje italijanske vlade, ki ga je utrjalo v veri, da si italijanska vlada ne bo upala začeti s kako resno in izdatno akcijo, in pa poročila iz Jugoslavije, ki so uverjala, da je Radiću zmaga gotova. V tem zadnjem pogledu pa je že gotovo, da se je Gabriele temeliito zaračunal: a tudi v prvem pogledu bržkone ne bo drugače, sodeč po sedanjih odredbah in izjavah italijanske vlade. Toda D'Annunzio se še noče upogniti; bodi, da je že tako temeljito izgubil duševno ravnotežje, da se niti ne zaveda svojega položaja, bodi, da je v duševnem razpoloženju človeka, ki je že obupal nad samim seboj in mu je edini nagon, da ruši in požiga... Ali zločinec, ali obupanec!

V Opatiji so se začela pogajanja med gen. Ferrariorom in reškimi zastopniki

RIM, 28. Danes predpoldne ob 9 sta se v Opatiji sestala g. Hostventuri in reški župan g. Gigante z generalom Ferrariorom od 45. divizije. Ker sta gg. Gigante in Hostventuri nameravala spraviti v razgovor nekaj svojih predlogov, ne da bi prej izjavila, ali pripoznata izrecno in lojalno rapalsko pogodbo, glede katere je Italija častno obvezana, da prisili vsakogar, da jo spoštuje, in katere je sedaj že izraz narodove volje, je general Ferrario kratko in jasno pribil, da mora biti to pripoznanje potrebna podlaga za nadaljnja pogajanja. Gg. Hostventuri in Gigante sta se kazala prepričana o tej preliminarni potrebi in sta prosila, naj se določi nov sestanek za danes ob 14, da bosta imela časa dovolj povrtni se v

Reko k tozadevnim posvetovanjem. Prosila sta, da bi se med tem ustavil ogenj, kateri prošnji je bilo ustreženo.

Premirje na reški fronti

OPATIJA, 28. Sestanek med generalom Ferrariorom in reškimi odposlanci Gigantejem in Host Venturijem, ki je bil napovedan za ob 14, se je začel ob 15:25 in traja dalje.

Uradna pripoved dogodkov, ki so dovedli do vojne z D'Annunzijem

RIM, 27. V izogib dvomljenja v presojanju reških dogodkov in v svrhu da se določi odgovornosti na dogodkih samih, je treba imeti pred očmi spomin razvoja dogodkov in njihov pomen. Dasi je reško poveljstvo poslalo takoj po podpisu rapalske pogodbe svoje čete na otoka Rab in Krk, je kazala vendar italijanska vlada duh spravljivosti. Vlada je dala sporočiti uradno reškemu poveljstvu besedilo pogodbe. Ta čin bi se bil lahko smatral na Reki kot priznanje dejanske vlade, ki je nastala v mestu. Zraven tega je želela vlada, da bi se poveljnik D'Annunzio sešel z generalom Caviglijo v vili Nori dne 14. decembra kjer bi se imela dokazati volja do obnovitve izravnih in prijateljskih odnosov z Reko v svrhu, da postane ta država, ki se bo imela končno veljavno urediti s sodelovanjem volje meščanov, deležna pomoči in podpore s strani Italije. Sestanek v vili Nori ni mogel imeti željenega uspeha, ker se reški poveljnik ni hotel obvezati, da bo spoštoval rapalsko pogodbo. Med tem se je položaj slabšal na otokih Krku in Rabu, kjer so prisilili D'Annunzijevo legionario vlado čete, da so se morale vkrcati. Drugi pripetljaji, kot n. pr. zahrbtno streljanje proti generalu Ferrarioru in napad na Labin, ki so ga izvršili reški legionarji, so dokazovali sovražno razpoloženje proti reški disciplini armade, ki se pokorava poveljem domovine. Zastonj je skušal general Caviglia pregovoriti poveljnika D'Annunzija. Ta poslednji je odgovoril s „pozivom umirajočih“, ki so ga metali njegovi aeroplani po vsej Julijski Benečiji. Radi tega se je smatral general Caviglia dne 30. novembra za prisiljenega pozvati reškega poveljnika, naj umakne svoje čete v meje, ki so bile prisojene bodoči državi, ter naj pusti vojnimi ladjam, ki se nahajajo v reškem pristanišču, da svobodno odplujejo. D'Annunzio je odgovoril, da ne priznava oblasti zastopnika italijanske vlade. Prvega decembra so se začele kr. ladje, ki so vsidrane v reškem pristanišču, pripravljati za odhod, toda to jim je bilo onemogočeno vsled grožnjega zadržanja D'Annunzijeve čete. Radi tega je bila proglašena dne 1. decembra blokada, izzvezni trgovske odnošaje. Čeprav je pozneje proglasilo kvarnersko regentstvo, smatrajoč se za pravilno ustanovljeno državo, vojno stanje s kraljevino Italijo, ni hotela pripisovati italijanske vlade nikake važnosti temu besedičenju in tudi ni hotela zanemariti nobene poti, ki bi mogla dovesti do preprečitve krvoprelitja. Mnogo posredovalcev je poslalo vladi uverjenja in izjave, ki jim je bil namen najti podlago za sporazum. Vlada je dajala vedno razumeti, da bo začela ukrepati potrebno, da se zagotovi gospodarski prospek Reke in njenega pristanišča, postavivši tako na laž fantastične glasove o zakupih s tuje strani, — vse to pod pogojem, da se sprejmejo odkritosrčno določbe rapalske pogodbe ne samo glede Reke temveč tudi glede vsega jadranskega vprašanja. Dasi ni reško poveljstvo izjavilo, da sprejme rapalsko pogodbo, se je zdelo vendar, da je pripravljeno staviti nekoliko predlogov, ki so bili takšni, da bi se lahko vzele v pretres, v katerih je nastajalo predvsem na priznanju kvarnerskega regentstva kot dejanske vlade in na izpraznitvi otokov Krka in Rabu na skupni zasedbi s strani vladnih in reških čet. Toda poveljstvo je dalo razumeti izravnim in neizravnim potom, da bi imelo priznanje kvarnerskega regentstva za takojšnjo posledico proglasitve njege aneksije k Italiji in da bi se izpraznili otoki le tedaj, ako bi se dali legionario pregovoriti, da jih zapustijo. Bolj pa ko radi takšnih nesprejemljivih predlogov se je poslabšal položaj vsled zadržanja in javnih manifestacij, ki so bile sovražne uveljavljanju rapalske pogodbe ne samo glede Reke, temveč tudi glede dalmatinskih Italijanov, katerim je pošiljalo reško poveljstvo ponovne obljube o svojem posredovanju. Na ta način se je morala smatrati doba pogajanj sredi decembra — po triumfalnem vходу odpadlega moštva v reško mesto — za dokončano. General Caviglia je hotel po odobritvi rapalske pogodbe s strani senata napraviti zadnji poizkus s tem, da se je obrnil do D'Annunzija z bratskim pozivom. Tudi vlada je hotela dati se en dokaz svoje dobre volje s tem, da je dala spoz-

ročiti v nedeljo dne 14. decembra reškemu poveljniku, da je kralj podpisal zakon, ki potrjuje rapalsko pogodbo. Toda istega dne je poslal D'Annunzio generalu Cavigliju pismo, v katerem je rekel, da ne priznava pogodbe, pri kateri ni bil udeležen, ter je izrazil namen upreti se srbskim četam, ki bi hotele zasesti otoka Rab in Krk na podlagi te pogodbe in je slednjič izjavil, da misli, da je njegova žrtve potrebna in da ni treba odlašati z izvršitvijo.

Po tem odgovoru in vsled vesti, da je sklenil reški rektorski svet odpor do skrajnosti je poslal general Caviglia v ponedeljek zvečer dne 20. decembra poziv, na katerega je odgovoril D'Annunzijevo pobočnik takoj, rekoč, da nima poveljnik po svojem prejšnjem pismu ničesar drugega povedati. Ker je dajal poziv generala Caviglie 24 ur časa za dovoljen odgovor, je poslal gospod Konrad Zoli, ki se je podpisal kot državni podtajnik za zunanje zadeve regentstva, generalu Cavigliju posmo, v katerem se je protestiralo proti vladi italijanskega kralja ter se je reklo bistveno tole: 1. Šole na Rabu in Krku so zasedene od čet regentstva v zmislu njegove ustavne listine in na podlagi veličanja pravice do samoodlobe; 2. kr. vojne ladje, ki se nahajajo v reškem pristanišču, se za sedaj ne morejo povrtni, ker regent. ne more dovoliti, da bi rešene ladje zapustile pristanišče in šle pomnožiti nasprotnikovo moč na Kvarner; 3. Regentstvo misli držati pod orožjem takšno število ljudi, ki se mu zdi primerno za zaščito njegove svobode in neodvisnosti, tembolj ker mejni regentstvo z državami, ki so tako malo prijateljski razpoložene proti njemu, kot je ravno Italija. Pismo se zaključuje z besedami, da se na ozemlju regentstva ne priznava pogodba, ki je bila sklenjena med rimsko in belgrajsko vlado, in a izjavo, da se smatra regentstvo od 18. ure dne 23. decembra 1920. v vojnem stanju s kraljevino Italijo.

Istočasno s to izjavo se je izkrcal oddelek legionariojev v Castel Venturiju ter se je napotil proti Zadru, a na blokadni črti je bil ubit en karabiner in drugi so bili ranjeni; poveljnik D'Annunzio je izdal odlok, s katerim je proglasil vojno stanje na vsem celinskem in otokem ozemlju regentstva, določujoč smrtno kazen za tiste, ki bi izražali svojo voljo, ter vzdržuje svojo diktaturo nad mestom in se ne obotavlja obračati orožje proti lastni domovini.

Seveda ne zapelje ta proglas vojne stanja s strani reškega poveljništva nikogar v zmoto. Žalilob gre le za eno skupino italijanskih državljani, ki je, kakor se zdi, izgubila soglasje s strani reškega meščanstva, kateremu ne dovoljuje svobode, da bi izrazilo svojo voljo, ter vzdržuje svojo diktaturo nad mestom in se ne obotavlja obračati orožje proti lastni domovini.

Giolitti o zmislu vladnega nastopa proti D'Annunziju

RIM, 28. (S.) V pogovoru z rimskim dopisnikom nekega filadelfijskega lista, je izjavil Giolitti, da je dolžnost italijanske vlade po odobritvi rapalske pogodbe s strani poslanske zbornice in senata in po kraljevem podpisu, da uveljavi to pogodbo bodisi nasproti notranji bodisi nasproti zunanemu svetu. Noben Italijan se ne sme zoperstavljati izraženi ljudski volji in tem manj dvigniti orožje proti domovini. Vlada je dala generalu Cavigliju polno moč, da onesposobi upornike in da da reškemu meščanom možnost, da si ustanovijo svobodno in neodvisno državo, kakor pravi rapalska pogodba.

RIM, 28. Listi doznajajo, da je sprejel Giolitti odposlanstvo poslancev raznih skupin, katero je zahtevalo obvestilo o reških dogodkih. Giolitti je odgovoril, zanikajoč glasove o D'Annunzijevi smrti in o njegovih ranah. Giolitti misli, da bo zasedba Reke dokončana tekom današnjega dne. Dostavil je, da je ukazal, naj se odvrača kolikor le moreče krepelje. Zanikal je vesti, češ da strelja artiljerija na zasebne hiše. Nekaj streljalo je bilo izpuščenih le proti vojašnicam in proti poveljniki palači. Tornedolovka Espero je bila onesposobljena iz vojaških razlogov. Giolitti je pojasnil, da je bilo treba podvzati operacijo proti Reki, da se odvrne posredovanje z jugoslovenske strani. „Corriere d'Italia“ pravi, da so izjavili poslanci po pomenu k Giolittiju, da je vladno postopanje popolnoma upravičeno.

Vladnim četam prepovedano meriti pri streljanju

RIM, 28. (Stefani.) Z Reke se širijo neresnične in žaljive vesti o zadržanju naših čet, ki rabijo po naredbi generala Caviglie orožje samo tedaj, ko so absolutno prisiljene. Da se postavijo takšne govornice na laž, zadostuje govoriti z ne malo ranjenci vladnih čet, kateri se nahajajo v vojaški bolnišnici v Trstu. Vsi ti ranjenci trdijo enodušno, da so dobili ukaz, naj gledajo pri streljanju, da ne napravijo nobene škode ne na rečeh ne osebam, ter da so se ravnali strogo po ukazu, kljub temu da so legionarioji streljali. Z Reke se je razširila

še neka druga zlonamerna vest, da je namreč prebegnil del vladnih čet. To pa je gola laž. Vladne čete ohranjajo dnevno disciplino, dasi vršijo svojo dolžnost z bolom in duši.

V Dalmaciji se je povrnil mir

ZADER, 27. Dan je minul mirno brez incidentov. Vse da upati, da postane položaj v Dalmaciji kmalu normalen.

Italijanski Rdeči križ pripravlja pomoč za vladne čete in za legionarioje

RIM, 28. Italijanski Rdeči križ je postavil na razpolago generala Caviglie gotovo število kirurgov. Zaslužna ustanova pošlje tudi na Reko malo bolnišnico s 100 posteljami pod vodstvom prof. R. Bastianellija, ki odpotuje danes zvečer na Reko.

Zalost v rimskem mestnem svetu radi reških dogodkov

RIM, 28. (S.) Na seji rimskega mestnega sveta je dal župan izraziti strahu, ki se je lotil prebivalstva vsled reških dogodkov, ter je nato predlagal, naj se v znak žalosti ustavi seja ter naj se izobeši na kapitolinskem stolpu zastava s črtno. Predlog je bil sprejet z vsklikom od občinskega sveta in navzočnega občinstva.

Proti fascizmu

RIM, 27. Ministrski svet je ukrenil odredbe proti uporniškim poizkusom fascizma. Proti tem se bo postopalo v zmislu paragrafa 105 kazenskega zakona, ki določa kazen do 15 let zapor za tiste, ki zagrešajo črne proti državi, ali pa škruvajo k takim činom.

Francoski listi o postopanju italijanske vlade

PARIZ, 27. Vsi francoski listi prinašajo obsirna poročila o reških dogodkih. Enodušno obsojajo obnašanje D'Annunzijevo in smatrajo, da italijanska vlada, katere dela razumno, modro in zmerno, ne more drugače postopati nego tako, kakor je določila. „Matin“ piše: Naj bo genji pisateljev še tak in vedenje moža med vojno, vendar ne more nič opraviti obnašanja italijanskega častnika, katerega zapoveduje svojim pristojnim, naj streljajo na čete njegove domovine. Nekaj je že mrtvih in ranjenih in žalilob se jim jutri pridružio lahko še drugi. D'Annunzio ve, da se sedaj postavlja izven zakona, in da nobena vlada, kateri je kaj ležeče na tem, da se spoštuje, ne bi mogla opraviti njegovega blaznega in krvavega podjetja. Verjetno je torej, da bo skušal z obupnim činom zadržati podjetje, čigar začetak je bil navdahnjen od občutkov plemenitega patriotizma, pri katerem so se pa dajali on in njegovi zavajati od neizmerne častihlepnosti. Rimski kabinet je izpral vse sredstva prepričevanja, predno je nastopil pot sile in tem manj more sedaj odlašati. Že rapalska pogodba zagotavlja Reki povsem častno avtonomijo. List „Gaulois“ piše: Treba je priznati, da je bila Italija potrpežljiva in da je bila popustljiva nasproti svojemu pesniku, vendar je treba napraviti en konec. Sedaj gre za dostojanstvo Italije na kancu zmagoslavne poti, kateremu se je blizala. Toda D'Annunzio je proglasil zakon orožja in sedaj krvoločno nastopa in strahuje prebivalstvo. Čemu ta trdovratnost? Prihaja morda od neopazmetno častihlepnosti ali od kaknega napačnega megalomanije, kakor mislijo nekateri? Ali pa je onostavno moralica junjkih legionariojev? V tej negotovitosti ne vemo, bi-li strmo-glavili moža, kateremu dolgujemo najradodarnije spoštovanje srca in uma, apostola, katere je navdihal čete v idealih, ki so razširjali toliko lepote. Spominjamo se ga v trenutku, ko je na tem, da plača čin, ki je brez haska, da je njegov čin tudi človeški in da bo vrgel črno senco na njegov spomin.

Iz stare in nove Rusije

Rusko-poljska pogajanja ustavljena

PARIZ, 28. List „Journal“ prinaša iz Londona: Londonski listi objavljajo neko vest iz Varšave čez Kopenhagen, katere pravi, da so se razgovori med rusko delegacijo in poljsko delegacijo ustavili. Joffe je bil baje izjavil, da je sedaj mednarodni položaj Rusije tako zadovoljiv, da izvršitev klavzul s Poljsko sklenjene provizorične pogodbe nima nikakor več nujnega značaja in da ni potrebno pečati se z repatriacijo poljskih vojnih ujetnikov, kateri se uporabljajo na najboljši način v Rusiji.

Sporazum med Rusijo in Romunijo glede Besarabije

DUNAJ, 28. Po vestih, ki so jih prejeli listi, so se začele pred nekoliko dnevi v Bukarešti med zastopniki sovjetske vlade in Romunijo pogajanja, na katerih se je govorilo o sporazumu glede Besarabije. Na podlagi tega sporazuma bi pripadel južni del Besarabije k Rusiji. Rusija misli, da bo na ta način Odesa strateški dovolj zavarovana. Romunija bi umeknila svoje čete, ki so zbrane na ruski meji.

Trgovinski sporazum med Rusijo in Anglijo

LONDON, 28. Listi pravijo, da bo sklenjen trgovinski dogovor med Anglijo in Rusijo, še preden se sestane parlament. Določbe te pogodbe pa se bodo dokaj razlikovale od določeb, ki so bile objavljene po listih.

Glede zadržanja Anglije nasproti Rusiji v diplomatskem pogledu, se naglašalo, da se je približala Anglija stališču Francije in Italije ter da ne more biti niti govora o kaki obnovitvi diplomatskih stikov s sovjetsko vlado.

Delavsko gibanje v donski pokrajini?

DUNAJ, 28. Ukrajinski tiskovni urad objavlja: V donski pokrajini se je 40 odstotkov delavcev pridružio revolucijskemu gibanju, 18.000 delavcev tvornice Puti-

lov, uvrščenih v delavsko vojsko, je pričelo stavkati. Sovjetska vlada je odpovedala nekaj oddelkov kitajskih čet, da udušijo gibanje. V tem hipu se nahajajo v moskovskih zaporih 14.000 političnih jetnikov.

Razkol v ukrajinski socialistični stranki

LVOV, 28. Ukrajinska boljševiška stranka, katere je bila v teh krajih upeljala diktatorstvo v Moskvi, se je razkrojila v dva dela, ker so prestopili k opoziciji nekateri tujakni socialistični častniki. Položaj je napet.

Irci prireajo ples, kljub obsednemu stanju

DUBLIN, 27. Vojaške oblasti javljajo, da so presenetile danes predpoldne vladne čete veliko oseb, ki so plesale pri Bruffu v limerickski grofiji, ki je pod obsednim stanjem. Plesalci so bili oboroženi, in ko so se približale vladne čete, so jih sprejeli s streljanjem iz pušk. Neki policijski agent je bil ubit. Vladne čete so odgovorile in ubile dva napadalca. Bilo je aretiranih 138 oseb in uvedla se je preiskava.

Avtonomija za Irsko

LONDON, 28. Kralj je sankcioniral zakon o avtonomiji za Irsko.

Nemška vojna odškodnina

BEROLIN, 28. Francoski poslanik je predložil ministru za zunanje zadeve note, v kateri se pritožuje proti pomankljivosti plačevanju vojne odškodnine in izjavlja, da pomeni to kršitev mirovne pogodbe.

Barcelonska banka ustavi poslovanje

MADRID, 27. Včeraj se je sestel nemadoma ministrski svet k nujni seji v svrhu proučavanja vprašanja glede ustavitve poslovanja Barcelonske banke. Na povabilo s strani vlade se je sestel zvečer upravni svet Španske banke, da prouči sredstva, s katerimi bi se prišlo na pomoč Barcelonski banki. Ni pa bil dosežen nikak končni sklep.

POLITIČNE VOLITVE V NOVIH POKRAJINAH.

RIM, 27. V ministrskem svetu se je odobril dekret, ki razteza na Julijsko Benečijo volilni zakon, že odoben za trentinsko Benečijo. Politčne volitve v novih pokrajinah se bodo vršile meseca marca, ako ne nastanejo iznenadne ovire.

Ruski begunci in Jugoslavija

Zelo me je osupnil članek, ki je pod gornjim naslovom izšel v „Edinosti“ od 30. novembra t.l. Toliko sovraštva in zaničevanja, kakor ga izliva članek nad onimi reveži, ki so bili po porazu Kolčakove, potem Denjtkinove in sedaj Wrangelove armade sprito grozodejstev boljševiškega terorja prisiljeni zapustiti svojo domovino, ni mogoče opraviti niti s splošno človeškega, a kamoli z jugoslovenskega stališča.

Ako se hudeje članek nad surovimi generali, industrijanci in finančniki, „ki so se smejali ljudski bedi“, nad veleposelniki, grofi, knezi in baroni, „ki so kmata šli med „fundus instructus“, je to do neke mere razumljivo; vendar pa so jugoslovenci najmanj poklicani, da te ljudi, ki niso bili niti boljši niti slabši nego predstavniki istih slojev pri drugih narodih, označijo kot „falirano bando“, „gnoj velike ruske rane“ in „brzkoristne trote“, kateri baje „ne zaslužujejo niti neslanega kropa“. Ni dvoma, da so mnogi teh ljudi s svojo korupcijo zaskrblili ono razpoloženje med ruskim narodom, ki je — razdraženo in izkorisčano po onih znanih židovskih, od nemške vlade plačanih boljševiških „voditeljev“ — dovedlo do revolucije; no jugoslovenci ne smejo nikdar pozabiti, da je bila carska Rusija tista, ki je v onih usodepolnih julijskih dneh l. 1914 nesebično, da celo proti lastnim interesom stopila na plan in preprečila izvršitev zavratnih krvoločnih nakan avstro-ohrske diplomacije napram mali, oči dvih vojen izmučeni Srbiji. Danes, ko so objavljeni tajni diplomatski dokumenti, znamo, da se Berchtold nikakor ni mislil omejiti na „kazensko ekspedicijo“, ampak da je hotel Srbijo enostavno vničati in večji del njenega ozemlja razdeliti med Bolgarijo, Albanijo (!) in Romunijo; za avstro-ogrsko monarhijo pa izposlovati „popravke mej“, in mostiče na desnem bregu Save, to je ves šabački okraj. Kje bi bila danes Srbija, — da niti ne govorimo o Jugoslaviji! — če bi se bila tisti krat carska Rusija ravnala po željah tistih elementov na Ruskem, ki uživajo očividno posebne simpatije „Edinostnega“ člankarja, ki so pa ravno v tistih dneh prejeli po vseh večjih ruskih mestih stavke in antimilitaristične demonstracije? Carška Rusija in njeni predstavitelji so radi svoje koruptnosti zaslužili usodo, ki jih je doletela; mi jugoslovenci pa ne smemo pozabiti nikdar, da imamo v prvi vrsti njihovemu samožrtvovanju zahvaliti rešitev Srbije, brez katere bi bila nemogoča — svobodna Jugoslavija! Ako bi torej Srbi, in sploh jugoslovenci, danes sprejemali predstavitelje in podpiratelje nekdanjega carističnega zla,

